forbyder Forbundsrepublikken Tyskland at udelukke industrielle dyreopdrættere/kvægholdere fra den i nævnte forordning omhandlede støtte.

Kutscher Sørensen Donner

Pescatore Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. juni 1978.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 11. MAJ 1978 [1]

Høje Ret.

Som allerede bekendt fra andre retssager, blev D-marken med virkning fra 27. oktober 1969 skrevet op over for den hidtidig gældende officielle paritet. Da de europæiske landbrugspriser er bundet til regningsenheden, måtte disse valutaforanstaltninger — ved uændret regningsenhed — nødvendigvis fremkalde et indkomsttab for det tyske landbrug. Faktisk faldt nettoudbyttet i DM med omkring 9 %- for produkter, der var omfattet af en markedsordning.

Med denne situation beskæftigede Rådet sig på et møde den 27. oktober 1969. For at undgå prisstigninger i andre medlemsstater og heraf følgende produktionsstigninger afviste Rådet at ændre regningsenheden men også at indføre udligningsforanstaltninger ved grænsen, som Forbundsrepublikken Tyskland havde begæret. Man besluttede derimod at indføre en støtteordning, som overvejende skulle finansieres af Forbundsrepublikken Tyskland. Indtil denne ordning trådte i kraft, blev Forbundsrepublikken Tyskland kun bemyndiget til at forhøje interventions- og opkøbspriserne og at anvende et system med importafgifter og eksporttilskud. På denne måde var der sørget for, at det eksisterende prisniveau kunne opretholdes indtil den 31. december 1969.

Med henblik på den støtteordning, som skulle udligne indkomsttabene, udstedte Rådet den 9. december forordning nr. 2464/69 »om de foranstaltninger, der skal træffes inden for landbrugssektoren som følge af den tyske marks opskrivning« (JO L 312 af 12. 12. 1969, s. 4). Forordningen indeholdt en bemyndigelse, hvorefter der kunne ydes støtte til

1 — Oversat fra tysk.

tyske producenter af landbrugsprodukter fra 1. januar 1970. Det var endvidere bestemt, at støtten for hvert enkelt finansår fra 1970 og til 1973 måtte andrage indtil 1,7 milliarder DM, og at Fællesskabet, nemlig Den europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, skulle deltage i finansieringen på nærmere bestemt vis. I enkeltheder bestemmes det i forordningens artikel 1, stk. 3:

»Støtten kan ydes som et direkte kontantbeløb til producenten af landbrugsprodukter, for så vidt størrelsen ikke bestemmes efter pris eller mængden af produkter.

Denne støtte kan delvis ydes i form af forskud, der udbetales producenten af landbrugsprodukter ved salget af produktet, og som højst må andrage 3 % af salgsprisen. Støtten kan enten erlægges af køber eller af en national myndighed.«

Denne foranstaltning blev forlænget ved en ikke offentliggjort beslutning fra Rådet den 21. januar 1974, hvor det i artikel 1 bestemmes:

»Forbundsrepublikken Tyskland bemyndiges midlertidigt til at yde støtte til producenter af landbrugsprodukter i form af en kompensation, som de nævnte producenter modtager ved salget af deres produkter, inden for en øvre margen på 3 % af salgsprisen. Støtten erlægges enten af køber eller af en national myndighed.«

I medfør af nævnte forordning trådte den tyske lov »Gesetz über einen Ausgleich für Folgen der Aufwertung der Deutschen Mark auf dem Gebiet der Landwirtschaft (Aufwertungsausgleichgesetz)« i kraft den 23. december 1969. Den bestemte i artikel 4, at landbrugsbedrifter i den i § 24, stk. 2, i Umsatzsteuergesetz forudsatte betydning kunne reducere deres omsætningsafgift med 3 %. Efter § 24 stk. 2, nr. 2 i Umsatzsteuergesetz af 29. maj forstås ved land- og skovbrugsbedrifter »bedrifter med dyreopdræt/kvæghold, for så vidt kvægholdet i henhold til §§ 51 og 51 a i Bewertungsgesetz indgår i den landbrugsmæssige bedrift . . .«. § 51, stk. 1, i nævnte Bewertungsgesetz bestemmer:

»Kvægbesætninger indgår fuldt ud i den landbrugsmæssige bedrift, såfremt der i regnskabsåret

for de første 20 hektar ikke produceres eller holdes mere end 10 kvægenheder

for de næste 10 hektar ikke mere end 7 kvægenheder

for de næste 10 hektar ikke mere end 3 kvægenheder

og for de resterende arealer ikke mere end 1,5 kvægenheder pr. hektar af de af ejendommens indehaver regelmæssigt udnyttede landbrugsarealer. Kvægbesætningerne omregnes i kvægenheder efter foderbehovet.«

På grundlag af disse tyske regler blev sagsøger i hovedsagen ikke berettiget til kompensation for revalueringen. Ganske vist beskæftiger sagsøgeren sig — ved siden af produktion af foderstoffer — med kalveopfedning, som sker på grundlag af et mælkeerstatningsprodukt, som firmaet selv fremstiller. Men dette sker dog uden landbrugsmæssigt udnyttede arealer, idet nemlig firmaet køber kalve, som det så på kontraktsmæssig grundlag lader opfede hos vedkommende landmand, hvorefter de sælges til slagtning efter fire måneder. Sagsøgeren beskattes derfor som industrivirksomhed, hvorfor Finanzamt Warendorf afviste en ansøgning i sagsøgeres selvangivelse for 1974 om støtte med 3 % af den omsætning, der blev opnået ved hjælp af fedekalvene.

Efter en forgæves administrtiv klage over dette afslag har sagsøger anlagt sag ved Finanzgericht Münster.

Efter sagsøgers opfattelse kan Aufwertungsausgleichgesetz ikke forenes med fællesskabsretten. Fællesskabsretten sondrer ikke mellem landbrugsmæssige og industrielt dyrehold; i særdeleshed indeholdt den her relevante markedsord-

ning for oksekød (forordning nr. 805/68, EFT 1968 (I), s. 179; org.ref. JO L 148 af 28. 6. 1968, s. 24) en garanti for alle producenter. Som følge heraf og fordi også industrielle kvægopdrættere i samme omfang blev ramt af revalueringen, omfatter udtrykket »producent af landbrugsprodukter« i forordning nr. 2464/69 også den industrielle dyreopdrætter. Den indskrænkende anvendelse, som Forbundsrepublikken Tyskland har gjort af bemyndigelsen, kan også anfægtes ud fra artikel 40 (forbud mod forskelsbehandling af producenter) såvel som — eftersom den interne fællesskabshandel hindres af konkurrenceforvridninger — ud fra forbudet mod foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner.

Denne antagelse har det sagsøgte Finanzamt bestridt. Efter Finanzamts opfattelse er det vigtigt, at forordning nr. 2464/69 kun indeholder en bemyndigelse, altså sætter en ramme inden for hvilken den tyske lovgiver har et frit skøn. Efter Finanzamt er der ikke tale om nogen tilsidesættelse af forbudet mod forskelsbehandling, for det første fordi sondringskriteriet ikke er knyttet til nationaliteten, for det andet fordi industrivirksomheder lettere kan tilpasse sig ændrede markedsvilkår og omkostningsforhold. Lige så lidt er der tale om en krænkelse af forbudet mod foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative indførselsrestriktioner; dette forbud omfatter nemlig i reglen kun udenlandske produkters adgang til hjemmemarkedet, som i nærværende sag ingen rolle spiller.

Ved kendelse af 26. september 1977 har Finanzgericht udsat sagen og i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

»1. Omfatter det fællesskabsretlige begreb 'producent af landbrugsprodukter' i artikel 1, stk. 1 og 3, i forordning (EØF) nr. 2464/69 også den industrielle dyreopdrætter/kvægholder i den tyske skattelovgivnings forstand?

2. Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende:

   Skal artikel 39 og artikel 40, stk. 3, andet afsnit, i EØF-traktaten, artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 2464/69 og eventuelle andre bestemmelser i fællesskabsretten fortolkes således, at de forbyder EØF-medlemmet Forbundsrepublikken Tyskland som adressat for forordning (EØF) nr. 2464/69 at undtage enkelte grupper af producenter af landbrugsprodukter — her industrielle dyreopdrættere og kvægholdere i den tyske skatterets forstand — fra en ordning med direkte støtte til udligning af virkningerne af markens opskrivning og omfattende landbrugsprodukter, der er undergivet en markedsordning?

3. Er dette forbud på det indenlandske område direkte anvendeligt i den forstand, at den enkelte fællesskabsborger kan gøre det gældende ved de nationale retter?«

Min stilling hertil er følgende:

1. Det fremgår af beskrivelsen af de faktiske omstændigheder, at forordning nr. 2464/69 kun gjaldt til og med 1973. Hvad angår den afgiftsnedsættelse, der blev ansøgt om i hovedsagen, så vedrører den 1974. Hvad denne ansøgning angår, er det derfor i fællesskabsretlig henseende i første række Rådets beslutning af 21. januar 1974, der er relevant. Det præjudicielle spørgsmål må derfor først og fremmest sættes i relation til den. Domstolens opgave bliver dog herved på ingen måde afgørende ændret. Også i beslutningen anvendes udtrykket »producenter af landbrugsprodukter«. Det er desuden klart, at det væsentligste formål med beslutningen, udstedt på grundlag af artikel 3 i forordning nr. 2464/69, var at forlænge forordningens gyldighedspe-

riode, og at udtrykket »producenter af landbrugsprodukter« derfor har samme omfang som i forordning nr. 2464/69.

2. Hvad fortolkningen af det citerede begreb angår, har sagsøger straks understreget, at der af anvendelsen af ordet »tysk« i artikel 1 i forordning nr. 2464/69 ikke kan sluttes, at der herved henvises til tysk ret. Dette adjektiv tjener i virkeligheden kun til at beskrive forordningens territoriale anvendelsområde; men i øvrigt må man ifølge sagsøger gå ud fra, at begrebet »producenter af landbrugsprodukter« har et fællesskabsretligt indhold.

Dette udsagn kan man efter min opfattelse betingelsesløst tilslutte sig. For så vidt er det vigtigt, at forordningen støttes på artikel 42 og 43 i EØF-traktaten, at det altså drejer sig om en akt inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik. Ligeledes kan der henvises til forordningens artikel 3, stk. 3, hvorefter Rådet efter fremgangsmåden i traktatens artikel 43, stk. 2, træffer egnede foranstaltninger under hensyntagen til udviklingen af den fælles landbrugspolitik. Endelig har det også interesse, at Fællesskabet bidrager til foranstaltningernes finansiering.

Til spørgsmålet om indholdet af det fællesskabsretlige begreb, der ikke udtrykkeligt er defineret i forordningen, har sagsøgeren dernæst anført, at forordningen går ud fra det begreb, der ligger til grund for traktaten. Sagsøger har herved henvist til en række traktatsartikler (37, stk. 4, 40, 42, 43 og 45,) og har heraf sluttet, at det i forordningen anvendte begreb »producent« skal fortolkes således, at det omfatter enhver, der fremstiller landbrugsvarer som defineret i artikel 38 og i listen i traktatens bilag II. Sagsøger anfører, at fremstillingsmåden, hvad enten dette sker i et typisk landbrug eller i en industrivirksomhed, er uden betydning, og at der derfor må antages, at en sådan sondring, når fællesskabsretten desuden ingen kriterier indeholder, heller ikke har nogen betydning, hvad forordningen nr. 2464/69 angår.

Efter min opfattelse — og her er jeg enig med Kommissionen — er sagsøgers argumentation her ikke overbevisende.

For det første optræder begrebet »producent af landbrugsprodukter«, der jo anvendes i forordningen, ikke i de anførte bestemmelser i traktaten. I traktaten tales der i artikel 42 om produktion af landbrugsvarer. I artikel 37, stk. 4, og artikel 43 tales om »de pågældende producenter«, hvorved der sigtes til landbrugsvarer, hvis afsætning via statslige handelsmonopoler skal lettes (artikel 37, stk. 3), eller der sigtes til nationale markedsordninger for bestemte varer (artikel 43). Her finder vi kun — som i artikel 40 i forbindelse med det forbud mod forskelsbehandling, der gælder for de fælles landbrugsmarkedsordninger — begrebet »producent«, og vi finder — eksempelvis i artikel 45 — ordene »indenlandske producenter«, hvis afsætning omfattes af nationale bestemmelser, eller »producenter i Fællesskabet«, med hensyn til hvilke forskelsbehandlingen skal bringes til ophør.

For det andet skal jeg erindre om, at jeg i mit forslag til afgørelse i sagen 85/77 (Società Santa Anna Azienda Avicola mod Istituto nazionale delle previdenza sociale og Servizio contributi agricoli unificati, forslag til afgørelse af 31. januar 1978, dom af 28. 2. 1978) anså det for værd at overveje, om der ikke af visse elementer, der kunne hentes i artiklerne 38, 39 og 42, kunne udledes, hvorledes begrebet »landbrugsbedrift« skal forstås efter traktaten. Domstolen fulgte dog ikke min opfattelse og heller ikke den antagelse, at det afgørende er produktion af landbrugsvarer i den i artikel 38 foresatte betydning. I dommen i sag 85/77 statueredes, at traktaten ingen definition af begreberne »landbrug« og »landbrugsbedrift« indeholder. Det er derimod fællesskabsorganerne, der til brug for de enkelte

ordninger skal udarbejde en definition, hvorved der særlig skal tages hensyn til de med ordningen forfulgte formål.

Spørgsmålet kan derfor kun besvares på behørig vis, såfremt det af formuleringen, formål og forarbejderne til forordning nr. 2464/69 forsøges udledt, hvad der menes med udtrykket »producenter af landbrugsprodukter«. Ved anvendelsen af denne metode nåede Kommissionen til den opfattelse, at det citerede begreb ikke omfatter de landbrugsprodukter, der fremstilles industrielt. Dette standpunkt må man vel, for at sige det med det samme, givet tilslutte sig.

Bestemmelsens forarbejder taler helt klart for dette synspunkt. Jeg har herved allerede nævnt, at man fra tysk side oprindelig tilstræbte en form for grænseudligning, altså en foranstaltning med reference til produktet. Dette kunne man dog ikke beslutte sig til, kun til den mindre vidtgående støtteordning. Når henses til princippet om, at forskrifter, der afviger fra traktatens generelle bestemmelser, skal fortolkes snævert, er der også grund til at fortolke det for støtten afgørende begreb »producenter af landbrugsprodukter« snævert. Nu er det dog efter sagens behandling ikke alene blevet helt klart, at man ved beregningen af det indkomsttab, som der tales om i forordningen, kun tænkte på landbrugsbedrifter i egentlig forstand. Ydermere blev det endda udtrykkeligt fremhævet, at støtten skulle begrænses til landbrugsbedrifter i den tyske skatterets forstand. Jeg skal herved henvise til det mødereferat fra Rådets møde den 9. december 1969, som er blevet fremlagt i sagen. Også her findes et tilsvarende klart udsagn fra daværende medlem af Kommisionen, Manshold; dette udsagn tilsluttede Rådets medlemmer sig dernæst umiddelbart.

Men det er også vigtigt, at den anførte begrænsning må komme tilstrækkelig tydeligt til udtryk i selve forordningen, eftersom de af sagsøger anførte domme viser, at interne forbehold og erklæringer — Rådets referater offentliggøres ikke — i sig selv ikke er tilstrækkelige til fortolkningen. Det er for så vidt interessant, at forordningen i modsætning til traktaten, hvor der tales om *produktion* af landbrugsvarer, hvor altså produktet fremhæves, anvender udtrykket *»producenter af landbrugsprodukter«*. Faktisk leder adjektivet »landbrugs-« tanken hen på en typisk landbrugsbedrift, og herfor taler vel også, at forordningens artikel 3 nævner det tyske landbrug.

Ligeledes finder jeg også, at det har betydning, at man i forordningens begrundelse taler om, at støttens fortsættelse kan sikres ved social- og strukturpolitiske foranstaltninger. Det første element — socialpolitiske foranstaltninger — fremhæver således det sociale aspekt i ordningen med kompensation for revalueringen: denne kompensation skal mildne indtægtstab for befolkningsgrupper, der hovedsageligt driver små eller mellemstore landbrug, og som kun vanskeligt kan tilpasse sig valutaudviklingen. Endvidere kan man henvise til Parlamentets stillingtagen, hvortil der ligeledes henvises i forordningens begrundelse. Det var hr. Vredeling, der gav udtryk for denne stillingtagen, da han udtalte sig i Landbrugsudvalget (Europa-Parlamentet, mødedokumenter 1969 til 1970, dokument nr. 165). Når der her tales om en forøgelse af købekraften for de tyske *landmænds* indtægter og om forbedring af de tyske landmænds sociale og økonomiske forhold, så finder jeg dette interessant såvel som det forhold, at udtrykkene »det tyske landbrug« og »landmænd« anvendes i Parlamentets beslutning (JO C 160, 1969, s. 37 ff), og at der henvises til det tyske landbrugs sociale og økonomiske situation.

Endelig er også ordningens formål, således som den tydeliggøres i begrundelsen, af interesse. Det drejer sig her om udligning af det tyske landbrugs indtægtstab, der gøres nøje op. Ved fast-

sættelsen heraf spillede revalueringens positive side — billigere importerede forderstoffer og driftsmidler — selvfølgelig også en rolle. Men det er helt givet, at dette har langt større betydning for den industrielle kvægholder, der kun anvender indkøbte foderstoffer og råstoffer i modsætning til landmanden, der i første række anvender egne produkter. For den industrielle kvægholder var tabet altså — selvfølgelig set under ét — på grund af revalueringen mindre voldsomt på grund af dette erhvervs anderledes struktur og større fleksibilitet; her forelå altså ingen udpræget nødsituation, som uomgængeligt fordrede, at dette erhverv blev inddraget under kompensationsordningen.

Af alle disse grunde mener jeg, at begrebet »producent af landbrugsprodukter« i forordning nr. 2464/69 og i Rådets beslutning af 21. januar 1974 kun kan fortolkes således, at det ikke omfatter den industrielle kvægholder. Og dette alene må vi referere os til i nærværende sag. Selv om jeg ikke kender alle enkeltheder i forbindelse hermed, mener jeg, at det nu er uden betydning, at en lignende bemyndigelse i en forordning fra Rådet af 19. november 1973 til Nederlandene åbenbart dér blev fortolket således — som det kan udledes af en lov af 19. december 1973 og en bekendtgørelse af 7. december 1973 — at også industrielle producenter var berettiget til støtte.

3. Når henses til dette resultat, kan det synes overflødigt at tage stilling til de øvrige spørgsmål, da de jo kun blev stillet for det tilfælde, at det første spørgsmål blev besvaret bekræftende, altså på den måde, at også den industrielle dyreopdrætter/kvægholder måtte anses som producent af landbrugsprodukter i forordningens forstand. Jeg vil dog gå videre og undersøge de øvrige spørgsmål under to synsvinkler:

— De øvrige spørgsmål kan sættes i relation til forordning nr. 2464/69 og Rådets beslutning fra januar 1974. I dette tilfælde måtte det undersøges, om EØF-traktatens artikel 39 og artikel 40, stk. 3, eller andre bestemmelser i fællesskabsretten har et sådant indhold, at den indskrænkende fortolkning af begrebet »producenter af landbrugsprodukter« i de to retsakter fra Rådet, som jeg har foreslået, må afvises.

— For det andet må det undersøges — i hvert fald såfremt det antages, at sagsøgers opfattelse af begrebet »producenter af landbrugsprodukter« er den rigtige — om bemyndigelsens adressat, Forbundsrepublikken Tyskland, som følge af regler i fællesskabsretten, ikke måtte gøre nogen mere snæver brug af bemyndigelsen end af mig anført.

Dette resulterer i følgende betragtninger:

a) Hvad først spørgsmålet om gyldigheden af Rådets retsakter angår, så er spørgsmålet dette, om bemyndigelsens indskrænkning på den måde, som jeg netop har redegjort for, udgjorde en tilsidesættelse af forbudet i artikel 40, stk. 3, der bestemmer, at enhver form for forskelsbehandling af Fællesskabets producenter eller forbrugere skal udelukkes.

Men dette kan dog ikke være korrekt, heller ikke selv om man, hvilket kan synes rimeligt, går ud fra, at artikel 40 også omfatter forskelsbehandling af producenter inden for en enkelt medlemsstat. Artikel 40 bestemmer alene, at ens eller sammenlignelige faktiske omstændigheder ikke må behandles uens, medmindre objektivt saglige grunde taler for det. Her kan man dog ikke sammenligne de faktiske omstændigheder; det må i hvert fald anerkendes, at der forelå fornuftige og saglige grunde for en sondring.

Det er først og fremmest væsentligt, at den industrielle dyreopdrætter blev

mindre ramt af revalueringen, fordi denne producent kunne skaffe sig fordele ved at anvende importerede og billigere foderstoffer og råstoffer. Dette gælder i langt ringere omfang for den landmand, der dyrker jorden, der altså i det mindste for en del fodrer med produkter fra sin egen bedrift og derfor i mindre omfang kan skifte til billiggjorte importvarer. At dette ikke skulle gælde i samme omfang ved kalveopdræt — sagsøger har gjort gældende, at også landmanden køber kalve og foderstoffer, at altså det udnyttede landbrugsareal ingen betydning har —, synes jeg ikke er umiddelbart indlysende, idet det må antages, at mindre landbrug for en del anvender andre metoder, idet disse nemlig selv opfeder deres kalve og herved anvender deres egne produkter. Selv om det antages, at sagsøgers synspunkt er rigtigt, måtte man under alle omstændigheder tage hensyn til, at det på grund af overgangsperiodens forestående ophør drejede sig om en hasteforanstaltning, og at man ved foranstaltningens vedtagelse — man havde ingen tidligere erfaringer — ikke kunne udelukke grove og skematiske løsninger, der ikke tog hensyn til særegenheder ved forskellige produktionsgrene.

Det er også vigtigt, hvilket Kommissionen med rette har påpeget, at industrivirksomheder også af andre grunde var begunstiget. Herved tænkes for det første ikke så meget på, at sagsøger som producent af foderstoffer havde en konkurrencemæssig fordel i kraft af besparelsen af handelsavancen. Det er tilstrækkeligt at påpege, at for firmaer som sagsøger er et sådant kvæghold kun en del af det økonomiske grundlag, og at sagsøger lettere kunne udbygge eller begrænse denne ekstra indkomstkilde end landmænd, altså at firmaer af sagsøgers art er væsentligt mere fleksible i deres produktion.

Jeg er ikke i tvivl om, at det var korrekt, at man tog sådanne synspunkter i betragtning ved en støtteordning, som indeholder strenge kriterier med hensyn til de støtteberettigede og støttens størrelse, hvorfor der således ikke kan tales om nogen tilsidesættelse af princippet om ligebehandling.

b) I denne sammenhæng har sagsøger yderligere gjort gældende, at de fælles markedsordningers formål og funktion — der er her tale om markedsordningen for oksekød (forordning nr. 805/68) — ikke måtte bringes i fare, og at der skulle tages hensyn til EØF-traktatens artikel 40, der bestemmer, at en fælles prispolitik skal baseres på fælles kriterier og ensartede beregningsmetoder.

Her opstår der dog allerede tvivl, fordi det drejer sig om retsakter fra fællesskabsorganer, idet nemlig sådanne betragtninger som sagsøgers i hidtidig retspraksis kun er blevet accepteret i forhold til foranstaltninger fra medlemsstaternes side. Jeg skal herved henvise til dommene i sagerne 60/75 (Carmine Antonio Russo mod Azienda di Stato per gli Interventi sul Mercato Agricolo (AIMA), dom af 22. 1. 1976, Sml. 1976, s. 45 — nationale foranstaltninger må ikke påvirke markedsvilkårene), 65/75 (Riccardo Tasca, dom af 26. 2. 1976, Sml. 1976, s. 291 — nationale maksimalsagspriser) og 77/76 (Firma Gebr. Cucchi mod Avez S.p.A., dom af 25. 5. 1977, Sml. 1977, s. 987 — nationale indgreb i prisdannelsesmekanismen).

Desuden er der i hvert fald heller ikke blevet rørt ved princippet om fælles priser og bibeholdelsen af et fælles beregningsgrundlag, således som dette følger af de fælles markedsordninger. Den omhandlede ordning skulle alene sørge for, at det indkomsttab, som den heraf mest berørte personkreds — landmænd med landbrugsjord — led, blev mildnet.

De af sagsøgeren anførte grunde giver altså intet holdepunkt for alvorligt at betvivle gyldigheden af Rådets retsakter. I det højeste kunne man sætte spørgsmålstegn ved Kommissionens redegø-

relse for udviklingen i markedspriserne på kalve, der ikke er omfattet af intervention, og betvivle, om det overhovedet var nødvendigt med en kompensation for revalueringen i 1974, hvilket dog ikke ville hjælpe sagsøger i hovedsagen, der jo selv har ansøgt om denne støtte.

c) Tilbage står så blot at undersøge, om Forbundsrepublikken Tyskland — såfremt man lod den industrielle producent være omfattet af en fællesskabsbemyndigelse for landbrugsprodukter — på en eller anden måde har krænket fællesskabsreglerne ved den indskrænkede brug, den har gjort af bemyndigelsen. Dette kræver ingen lange redegørelser.

— Jeg finder det her afgørende, at det drejede sig om en *bemyndigelse*, at fællesskabsorganerne altså havde afstukket en ramme, inden for hvilken der kunne gøres undtagelser fra de fælles regler. Heraf kan man uden betænkelighed slutte, at der heller ikke ud fra fællesskabsretten var noget at indvende mod, at denne ramme ikke blev fuldt udnyttet, ja, at der endog kun var pligt — fordi det drejede sig om undtagelser fra de fælles regler — til at gøre brug af bemyndigelsen i tilfælde, hvor dette var klart nødvendigt.

— Hvis man går ud fra, at en medlemsstat, såvel når den træffer foranstaltninger, der har virkninger på de områder, der er omfattet af de fælles markedsordninger, som ved gennemførelsen af landbrugspolitiske fællesskabsforanstaltninger, er bundet af forbudet mod forskelsbehandling i artikel 40 — jeg henviser herved til dommen i sag 51/74 (P. J. van der Hulst's Zonen mod Produktschap voor Siergewassen, dom af 23. 1. 1975, Sml. 1975, s. 79) og til mit forslag til afgørelse i sag 52/76 (Luigi Benedetti mod Munari F.lli s.a.s., dom af 3. 2. 1977, Sml. 1977, s. 163) — så gælder der, hvad angår en statslig sondring inden for den af Fællesskabet lagte ramme, det samme som for det allerede behandlede spørgsmål om, hvorvidt Rådets forordning kunne stride mod forbudet mod forskelsbehandling ved at anvende det snævre begreb, procenter af landbrugsprodukter. Der kan dog ikke være betænkeligheder ved sådanne sondringer, hvis de støttes på saglige grunde, som jeg netop har påpeget.

— Hvad angår det af sagsøger anførte om, at den fælles markedsordnings formål og funktion ikke måtte bringes i fare, kan der endelig også henvises til det allerede anførte. Hvis det skulle antages, at der foreligger undtagelser fra fælles prismekanismer eller fra andre principper under de fælles markedsordninger — sagsøger har herved blandt andet henvist til en præmieordning for en omstilling fra malkekvæg og til den tilstræbte opfedning af kalve med mejeriprodukter —, så ville sådanne undtagelser principielt være omfattet af fællesskabsforanstaltningen. Eventuelle konkurrenceforstyrrelser ville derimod alene være omfattet af forbudet mod forskelsbehandling, hvortil det nødvendige allerede er sagt.

— Sluttelig må det derfor lægges til grund, at det heller ikke kan gøres gældende mod Forbundsrepublikken Tyskland, at den — såfremt Rådets bemyndigelse skulle have det af sagsøger anførte omfang — har brugt bemyndigelsen på en måde, der kan anfægtes ud fra fællesskabsretten.

4. Herefter skal jeg sammenfattende foreslå, at de af Finanzgericht Münster forelagte spørgsmål besvares således:

a) Begrebet »producent af landbrugsprodukter« i artikel 1 i forordning nr. 2464/69 og i artikel 1 i Rådets beslutning af 24. januar 1974 omfatter ikke den industrielle dyreopdrætter/kvægholder i den tyske skattelovgivnings forstand.

b) I fællesskabsretten er der ingen bestemmelser, hvormed en sådan afgrænsning af det nævnte begreb ikke kan forenes.